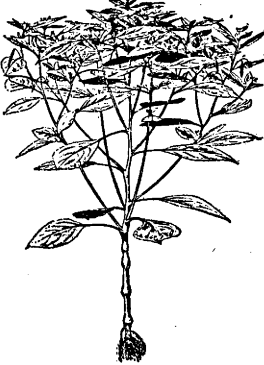

Imola, stad i ital. prov. Bologna, vid Renos biflod Santerno, 33 km s. ö. om staden Bologna; som kommun 37,293 inv. (1921), rikhaltigt fornsaksmuseum. — I. anlades av Lucius Cornelius Sulla och kallades efter honom *Forum Cornelia*.

I-moschar (eg. »iria män»), inhemskt namn på tuaregfolket.

Impastöra, se Målningsteknik.

Impatiens, artrikt växtsläkte av fam. balsaminväxter (se d. o.). Det enåriga, ända till 70 cm höga

Springkorn, *Impatiens noli tangere*.

Asien), i boningsrum den sistnämnda och den rikblommigare *I. Sultani* (från ö. Afrika), kallad »Flitiga Lisa» (i likhet med flera andra flitigt blommande örter).

Impeachment [im'p'i'tʃmənt], eng., anklagelse, åtal. I *England* innebär i., som kan spåras tillbaka till 1376, att underhuset inför överhuset som domstol väcker åtal för statsförbrytelser. Intill 1717 begagnades i. stundom för att av ministrarna utkräva ansvar även för politiska missgrepp och har därigenom haft en viss betydelse för utbildandet av den engelska parlamentarismen. Senare har det använts endast vid sådana förbrytelser som bestickning och annan oredlighet. Sedan 1805 har i. mot en engelsk minister ej förekommit.

I *Amerikas förenta stater* kan i. riktas mot alla civila ämbetsmän, även presidenten och vicepresidenten; de förbrytelser, som i denna ordning kunna påtalas, äro högförräderi, bestickning och vissa andra grövre brott. Åtal beslutes av kongressens representanthus, och senaten tjänstgör som domstol. För fällande dom fordras $\frac{2}{3}$ majoritet; domen kan endast gå ut på att skilja den åtalade från ämbetet och förklara honom ovärdig att för framtiden bekläda ämbete. Institutet har endast använts ett tiotal gånger, mest mot domare, vilka icke i annan ordning kunna avsättas. En gång, 1868, har en förbundsresident, A. Johnson, blivit föremål för i.; resultatet blev frikännande. I delstaternas författningar finnas i regel liknande bestämmelser. H. T. n.

Impediment (lat. *impedimentum*, hinder) kallas mark, åt vilken, till följd av dess odugliga beskaffenhet, icke tillerkännes något värde vid ägogradering och som därför även enl. 1866 års skiftesstadga skulle uteslutas från beräkningen vid bestämmandet av in- och avrösningsjordens areal. Enl. 1926 års lag om delning av jord på landet får icke någon mark anses som i. (A. Bm.)

Impeñes, *zool.*, se Pingviner.

Imperativ (av lat. *imperare*, befalla, förbjuda), befällning. 1. (*Filos.*) En etisk term, som fått sin mest konsekventa betydelse i Kants lära om pliktens absoluta kategoriska imperativ (se Kant). C. H. m.

2. (Lat. *imperativus*, underförstått *modus*). Verbform, som uttrycker befällning, uppmaning o. dyl., t. ex. läs! Svenskan har i. blott för andra person sing.; i många verb sammanfaller den med infinitiven (t. ex. gå! kalla!). I. utbyts i sv. även i andra person sing. mot indikativ (du stannar!), infinitiv (sova gott!) eller förkortning utan verb: framåt marsch! bort med tassarna! Andra pers. plur. (läsen!) och första pers. plur. (låtom!) av presens indikativ nyttjas som i. R-n B.

Imperativt mandat (fr. *mandat impératif*), en representants skyldighet att handla i enlighet med av hans valmän givna instruktioner. Olika meningar ha gjorts gällande ang. den rättställning en vald medlem av en representativ församling, särskilt en folkrepresentation, har i förhållande till sina valmän. Å ena sidan har yrkats, att valmännen skola anses berättigade att ge bindande föreskrifter ang. sina förtröendemens handlande; man har sålunda velat göra representantens uppdrag till ett i., vars innehåll är beroende av valmännens vilja. Å andra sidan har gjorts gällande, att representanten äger att handla självständigt, efter prövande av förebragta skäl och oberoende av sina valmäns möjligen meddelade föreskrifter. I äldre tider, då representationen närmast hade att företräda vissa samhällsgruppers eller orters intressen, var det vanligt, att valmännen ansågos behöriga att meddela föreskrifter om utövningen av representantkallet. Numera anses däremot representationen och varje enskild representant principiellt såsom företrädare för hela folket, och representantens självständighet gentemot sina valmän erkännes. — I Sverige blev denna uppfattning av representantuppdraget fastslagen redan under frihetstiden, då under den s. k. principallatssstriden (se d. o.) försök gjorts att få representanterna förklarade föreskrifts inför väljarna såsom deras principaler. Såväl i 1810 som i 1866 års R. O. § 1 har stadgats, att riksdagsmännen i utövningen av sin befattning icke kunna bindas av andra föreskrifter än rikets grundlagar. Samma regel gäller otvivelaktigt även för de kommunala representationerna. Jämväl andra länders nutida statsförfattningar intaga i allm. samma